

Nr 18

Socialutskottets betänkande i anledning av propositionen 1973: 115 med förslag till åtgärder för att bekämpa brottsligheten och förbättra den allmänna ordningen, såvitt propositionen hänvisats till socialutskottet, jämte motion.

I propositionen 1973: 115 har Kungl. Maj:t (justitiedepartementet), såvitt propositionen hänvisats till socialutskottet, föreslagit riksdagen att

1. godkänna de grunder för ökade bidrag till vård av narkotikamissbrukare m. m., som förordats i propositionen bilagt utdrag av statsrådsprotokollet för socialärenden,

2. till Täckning av kostnader för ökade bidrag till vård av narkotikamissbrukare m. m. för budgetåret 1973/74 under femte huvudtiteln anvisa ett förslagsanslag av 8 300 000 kr.

I övrigt har propositionen hänvisats till justitieutskottet (JuU 1973: 26).

I samband med propositionen har socialutskottet behandlat motionen 1973: 1976 av herr Bohman m. fl. (m), som väckts i anledning av propositionen. I motionen yrkas under hänvisning till motivering i motionen 1973: 1975 att riksdagen hos Kungl. Maj:t

1. anhåller att Kungl. Maj:t ger socialstyrelsen i uppdrag att skyndsamt utreda huruvida barnavårdsnämndernas verksamhet står i överensstämmelse med intentionerna i barnavårdslagen,

2. ger till känna vad i motionen 1973: 1975 anförts angående vård av narkotikamissbrukare.

Propositionens huvudsakliga innehåll

Genom propositionen läggs fram förslag till förstärkta insatser för att förebygga och bekämpa brott och för att förbättra den allmänna ordningen.

Det föreslås sålunda att polisväsendet under budgetåret 1973/74 tillförs sammanlagt 624 nya tjänster, varav 400 polismanstjänster. Här är inräknade de tjänster som föreslagits i statsverkspropositionen. Som riktlinjer för en fortsatt förstärkning av de polisiära insatserna anges att polisväsendet bör tillföras 550 tjänster, varav 400 polismanstjänster, under budgetåret 1974/75 och 500 tjänster, varav 400 polismanstjänster, under budgetåret 1975/76. Förstärkningarna syftar till att i första hand söka komma till rätta med vissa slag av brottslighet som framstår som särskilt oroande, såsom vålds- och narkotikabrott, tillgrepps- och skatte-

brott. Avsikten är också att mera inrikta polisarbetet på direkt brottsförebyggande verksamhet, bl. a. genom ökad fotpatrullering och flera kvarterspoliser.

Samtidigt läggs fram vissa förslag om ökade statsbidrag till kommunerna under budgetåret 1973/74 för social jourverksamhet, vårdcentraler, behandlingshem och vård i enskilt hem för narkotikamissbrukare samt medel för nya behandlingsformer för narkotikamissbrukare.

Propositionen innehåller vidare förslag till lag om tillfälligt omhändertagande. I huvudsak innebär förslaget att de bestämmelser om tillfälliga omhändertaganden som f. n. finns i polisinstruktionen förs över till den föreslagna nya lagen och kompletteras med vissa föreskrifter som syftar till att skapa underlag för stödjande åtgärder och klargöra hur fortsatta ordningsstörningar skall kunna förhindras. En bestämmelse föreslås också som ger polisen möjlighet att flytta minderåriga från skadliga eller farliga miljöer.

I propositionen föreslås även vissa lagändringar som syftar till att hindra eller försvåra rånangrepp mot banker och andra penninginrättningar genom effektivare säkerhetsåtgärder. Förslag läggs sålunda fram om ändring i bl. a. banklagen som ger bankinspektionen en uttrycklig rätt att meddela tvingande föreskrifter om brottsförebyggande åtgärder.

I syfte att komma till rätta med den brottslighet som i vissa fall förekommer i anslutning till s. k. sexklubbar och poseringsateljéer föreslås att det i allmänna ordningsstadgan införs bestämmelser som bl. a. innebär att offentlig pornografisk föreställning inte får ges utan tillstånd av polismyndigheten.

I övrigt behandlas vissa andra frågor som rör samhällets insatser mot brott och ordningsstörningar.

Utskottet

De förslag som läggs fram i propositionen grundar sig på betänkande av den i början av året tillsatta brottskommissionen. Förslagen avser i främsta rummet förstärkta insatser för att förebygga och bekämpa brott och för att förbättra den allmänna ordningen. Sålunda föreslås att polisväsendet för budgetåret 1973/74 tillförs ett stort antal nya tjänster. Riktlinjer för en fortsatt förstärkning av de polisiära insatserna anges. Förslag till lag om tillfälligt omhändertagande föreläggs riksdagen. Även vissa andra förslag — bl. a. såvitt avser kontroll av pornografiska föreställningar — framläggs. I propositionen föreslås också ökade statsbidrag till vård av narkotikamissbrukare m. m. Endast sistnämnda del av propositionen har hänvisats till socialutskottet. Övriga delar av propositionen behandlas av justitieukskottet (JuU 1973: 26).

Socialutskottet vill i likhet med vad som anförs i propositionen av chefen för socialdepartementet erinra om att brottskommissionen inte

haft i uppgift att behandla frågor om den kommunala socialvårdens omfattande uppgifter och dess principiella inriktning. Dessa frågor behandlas f. n. av socialutredningen. Ett betänkande av utredningen om de principiella målfrågorna för socialvården beräknas föreligga under innevarande år.

Vid utskottets behandling tidigare i år av statsverkspropositionen i vad avser anslag inom socialdepartementets verksamhetsområde (SoU 1973: 5 p. 35) uttalade utskottet att det är motiverat att göra en översyn av reglerna för statsbidrag till narkomanvården. Med hänsyn till att brottskommissionen då prövade frågan om förbättrade statsbidragsmöjligheter gick utskottet inte in på några närmare överväganden i saken.

I propositionen föreslås att riksdagen skall godkänna följande av chefen för socialdepartementet förordade ändrade grunder för ökade statsbidrag till vård av narkotikamissbrukare. Förutsättningarna för statsbidrag till vårdcentraler för narkotikamissbrukare ändras så att kravet på en övre åldersgräns utgår ur bidragsvillkoren. Kraven på akutvårdplatser och jourverksamhet slopas. Det maximala statsbidraget till driftkostnad för en plats på behandlingshem för narkotikamissbrukare, som från den 1 juli i år utgör 23 000 kr., höjs till 35 000 kr. Till kommuns kostnad för familjevård för unga narkotikamissbrukare utgår statsbidrag med 300 kr. i månaden per plats. Bidraget får utgå såväl vid frivillig placering som vid omhändertagande enligt barnavårdslagen under en tid av högst två år för en och samma vårdtagare. Vidare föreslås att ytterligare 500 000 kr. skall anvisas för bidrag till kommuner och till organisationer som sysslar med rehabilitering av narkotikaskadade personer samt att medel skall ställas till socialstyrelsens förfogande för ersättning till kommunerna för social jourverksamhet under en försöksperiod på två år.

I motionen 1973: 1976 av herr Bohman m. fl. förordas att som förutsättning för de ändrade grunderna för statsbidrag till vårdcentralerna och behandlingshemmen m. m. skall gälla att samhället har en klart uttalad vårdskyldighet gentemot narkotikamissbrukare som saknar sjukdomsinsikt och att en systematisk utvärdering av behandlingsresultaten genomförs. Motionärerna yrkar att, om dessa krav inte godtas, anslagshöjningarna skall överföras till bidrag till familjevård för unga narkotikamissbrukare.

Motionsyrkandet måste ses som en uppföljning i här aktuell del av en vid brottskommissionens förslag fogad reservation. I denna diskuteras i anslutning till frågan om samhällets vårdskyldighet bl. a. tvångsvård av narkomaner. Utskottet vill med hänsyn härtill erinra om att riksdagen upprepade gånger fastslagit att grundlinjen i narkomanvården måste bygga på frivillighet. Enighet råder å andra sidan om att man inte kan helt avstå från möjligheterna till tvång inom narkomanvården.

Genom regler i barnavårdslagen och lagen om beredande av sluten psykiatrisk vård i vissa fall har skapats en ram inom vilken man kan göra de tvångsingripanden som behövs. Det finns enligt utskottets mening inte anledning att nu göra någon omprövning av riksdagens tidigare ställningstaganden rörande användningen av sådana ingripanden. Utskottet hänvisar härvid till sina överväganden vid förra årets riksdag (SoU 1972: 21). I sammanhanget bör erinras om att socialutredningen i det principbetänkande, som enligt det ovan sagda är att vänta senare i år, kommer att ta upp frågan om en avvägning mellan frihet och tvång på socialvårdsområdet. Det finns också skäl nämna att inom socialstyrelsen en särskild arbetsgrupp är sysselsatt med en översyn av lagen om beredande av sluten psykiatrisk vård i vissa fall.

Den omständigheten att narkomanvården således i princip bör bygga på frivillighet står inte i motsättning till önskemålet att vissa samhällsorgan åläggs långtgående skyldigheter att tillgodose föreliggande vårdbehov. I den mån motionärernas önskemål syftar till att få till stånd en narkomanvård, som är väl utbyggd och effektiv och som innehåller moment av aktiv uppsökande verksamhet, har utskottet inte någon avvikande mening.

Då det gäller utbyggnaden av vårdresurserna torde brister föreligga framför allt i fråga om vårdcentraler och behandlingshem. Enligt utskottets mening bör de föreslagna liberaliseringarna i fråga om villkoren för statsbidrag till vårdcentraler liksom de föreslagna höjningarna av driftbidragen till behandlingshem vara väl ägnade att stimulera utbyggnaden i angivna hänseenden. Ett ökat antal vårdcentraler torde inte minst vara av betydelse för att kunna tillämpa det vårdbassystem, som förordas i socialstyrelsens nyligen utgivna vägledande information rörande behandling av narkotikamissbrukare och som innebär att en enda behandlingsenhet har huvudansvaret för en klient under hela behandlingsförloppet, oavsett var i vårdsystemet vederbörande för tillfället befinner sig.

Som även framhålls i motionsskälerna är narkotikamissbrukarna ofta svåra att nå genom att de saknar insikt om sitt behov av vård och inte frivilligt söker hjälp. Detta ställer krav på en aktiv, uppsökande verksamhet från primärkommunernas sida. Genom 1968 års ändring i 1 och 6 §§ socialhjälpslagen har klarlagts socialnämndernas ansvar för denna uppsökande verksamhet. En liknande allmän skyldighet för barnavårdsnämnd föreligger enligt 3 § barnavårdslagen. Trots de förpliktelser som sålunda föreligger för primärkommunerna i fråga om uppsökande verksamhet vill utskottet inte förneka att verksamheten till sin omfattning varierar och ännu på många håll är otillräcklig. En förbättring i detta avseende kan dock enligt utskottets mening inte åstadkommas genom bifall till förslaget i motionen. Ett accepterande av förslaget i propositionen om statsbidrag till social jourverksamhet under en försöksperiod

bör däremot kunna ge en viss stimulerande effekt. Då det gäller formerna för jourverksamheten bör nämligen, enligt vad som förordas i propositionen och till vilket utskottet ansluter sig, försöken kunna omfatta direkt uppsökande verksamhet.

Beträffande den i motionen upptagna frågan om en systematisk utvärdering av behandlingsresultaten inom narkomanvården får utskottet inledningsvis erinra om att det efter svenskt initiativ skall anordnas fyra nordiska symposier om narkotikaforskning och att det första av dessa, som ägde rum i oktober förra året, helt ägnades åt behandlingsforskningens problem. Vidare kan framhållas att socialstyrelsen genomfört en enkät till de olika forskningsråden, berörda universitetsinstitutioner och olika behandlingsenheter angående pågående och planerad forskning kring frågor som rör narkotika och narkotikamissbruk. Enkäten är nu föremål för bearbetning. Det finns i anslutning här till anledning att upprepa vad utskottet anförde förra året i frågan, nämligen att det är angeläget att socialstyrelsen, sedan kartläggningen slutförts, snarast tar ställning till vilka ytterligare forskningsuppgifter som främst ter sig angelägna med utgångspunkt i socialstyrelsens uppgift att ge råd och information beträffande narkomanvården; i främst rummet torde uppföljnings- och åtgärdsstudier kunna behöva initieras från styrelsens sida. Som utskottet också underströk bör det ankomma på socialstyrelsen att i petita eller särskild framställning till Kungl. Maj:t redovisa de forskningsbehov som sålunda kan föreligga och därvid göra den framställning om medelsanvisning som erfordras för forskningen.

Av det föregående följer att utskottet avstyrker motionen 1973: 1976, såvitt avser anslagen till narkomanvården. Utskottet biträder de av Kungl. Maj:t framlagda förslagen. Beträffande de ändrade grunderna för bidrag till driften av behandlingshem vill utskottet göra det förtydligandet att bidragshöjningen självfallet bör avse även inackorderingshem. Statsbidrag till kommuns kostnad för vård i enskilt hem av narkotikamissbrukare skall enligt propositionen kunna utgå beträffande missbrukare som efter vård på institution eller efter bedömning av vårdcentral anses bäst kunna övervinna sitt missbruk i en sådan vårdform. Enligt utskottets mening kan det finnas anledning medge att statsbidrag för vård av missbrukare, som inte varit intagen på institution, får utgå även i andra fall än då placeringen i enskilt hem skett efter bedömning av vårdcentral. Det finns ju i landet endast ett fåtal vårdcentraler. Kungl. Maj:t eller, efter Kungl. Maj:ts bemyndigande, socialstyrelsen bör göra de närmare ställningstagandena härvidlag.

Utskottet tillstyrker att, i enlighet med Kungl. Maj:ts förslag, medell ställs till socialstyrelsens förfogande för ersättning till kommunerna för social jourverksamhet under en försöksperiod.

I ovannämnda motion, 1973: 1976, yrkas också att socialstyrelsen skall få i uppdrag att skyndsamt utreda huruvida barnavårdsnämnder-

nas verksamhet står i överensstämmelse med barnavårdslagens intentioner. I motionsskälen anförs att från både polis- och åklagarhåll allvarlig kritik har riktats mot vissa barnavårdsnämnder och att JO funnit grund för liknande anmärkningar och vid upprepade tillfällen uttalat oro över de växande ungdomsproblemen i våra större städer, i synnerhet Stockholm. Vidare anförs att den begärda utredningen särskilt skulle klarlägga huruvida det finns vissa tjänstemän som åsidosätter intentionerna i barnavårdslagen.

Utskottet vill med skärpa avvisa tanken att riksdagen skulle ta initiativet till en utredning, vars egentliga syfte skulle vara att klarlägga hur enskilda tjänstemän hos de kommunala barnavårdsnämnderna fullgör sina tjänsteåligganden. Det finns i anslutning härtill anledning erinra om att det enligt 4 § barnavårdslagen ankommer på länsstyrelserna att noga följa tillämpningen av nämnda lag samt tillse att barnavården ordnas och handhas ändamålsenligt. Vidare har socialstyrelsen enligt 5 § samma lag att följa barnavårdsverksamheten i riket och att genom råd och anvisningar verka för att den ordnas och utvecklas ändamålsenligt. Utskottet vill i samband härmed nämna att socialstyrelsen år 1969 utgivit råd och anvisningar rörande barnavårdslagen och, för kort tid sedan, en omfattande vägledande information rörande behandling av narkotikamissbrukare. Beträffande intensifierat samarbete mellan barnavårdsnämnd, skola och polis har ett särskilt cirkulär (1970: 513) utfärdats och socialstyrelsen, skolöverstyrelsen och rikspolisstyrelsen har gett ut råd och anvisningar i ämnet. I anslutning härtill kan nämnas att chefen för justitiedepartementet i propositionen aviserar en särskild undersökning huruvida intentionerna bakom nämnda cirkulär realiserats i praktiken. Vad som sagts hindrar inte att det kan finnas skäl att ta upp till övervägande frågan om det är motiverat att utfärda ytterligare anvisningar som kan vara vägledande för barnavårdsnämndernas och de anställda tjänstemännens handlande. Prövningen av denna fråga ankommer i enlighet med det ovan sagda på socialstyrelsen. Frågan bör emellertid också kunna aktualiseras i det centrala råd för samordning av samhällets insatser mot brott, som Kungl. Maj:t beslutat inrätta. Rådet, som kommer att upprättas inom kort, skall i mera långsiktigt perspektiv verka för brottsförebyggande åtgärder på bred front.

Under hänvisning till det anförda avstyrker utskottet motionen 1973: 1976, såvitt avser utredning om barnavårdsnämndernas verksamhet.

Utskottet hemställer

1. att riksdagen med avslag på motionen 1973: 1976 i motsvarande del och med bifall till Kungl. Maj:ts förslag i propositionen 1973: 115 godkänner vad i statsrådsprotokollet över socialärenden och av utskottet förordats rörande grunder för ökade bidrag till vård av narkotikamissbrukare m. m.,
2. att riksdagen till *Täckning av kostnader för ökade bidrag till*

vård av narkotikamissbrukare m. m. för budgetåret 1973/74 under femte huvudtiteln anvisar ett förslagsanslag av 8 300 000 kr.,

3. att riksdagen avslår motionen 1973: 1976, såvitt avser utredning om barnavårdsnämndernas verksamhet.

Stockholm den 17 maj 1973

På socialutskottets vägnar

GÖRAN KARLSSON

Närvarande: herrar Karlsson i Huskvarna (s), Dahlberg (s), Carlshamre (m), Larsson i Öskevik (c), fru Sigurdsen (s), herrar Hyltander (fp)*, Johnsson i Blentarp (s), Andreasson (c), Nordberg (s), Åkerlind (m), Bengtsson i Göteborg (c), Romanus (fp), Olsson i Timrå (s) och Nilsson i Växjö (s).

* Ej närvarande vid betänkandets justering.

Reservationer

1. beträffande frågan om samhällets vårdskyldighet och om utvärdering av behandlingsresultaten inom narkomanvården av herrar Carlshamre (m) och Åkerlind (m) som anser

dels att den del av utskottets yttrande som börjar på s. 3 med »Motionsyrkandet måste ses» och slutar på s. 5 med »under en försöksperiod» bort ha följande lydelse:

Motionsyrkandet måste ses som en uppföljning i här aktuell del av en vid brottskommissionens förslag fogad reservation. I denna diskuteras i anslutning till frågan om samhällets vårdskyldighet bl. a. tvångsvård av narkomaner. Utskottet vill erinra om att riksdagen uttalat att grundlinjen i narkomanvården måste bygga på frivillighet. Enighet har å andra sidan rått om att vi inte kan avstå från möjligheterna till tvång inom narkomanvården. Genom regler i barnavårdslagen och lagen om beredande av slutna psykiatrisk vård i vissa fall har skapats en ram inom vilken man kan göra tvångsingripanden. Enligt utskottets mening är det särskilt angeläget att barn och ungdomar som missbrukar narkotika och som saknar sjukdomsinsikt tas om hand så att de kan bli fria från giftberoendet. Som ett i denna del enigt socialutskott uttalade förra året kan ett ingripande på ett förhållandevis tidigt stadium med stöd av barnavårdslagen vara det enda alternativet till ett fortsatt narkotikamissbruk och kriminalitet från den unges sida (SoU 1972: 21). För sådana fall, uttalade utskottet, kunde det vara mera motiverat att i ökad utsträckning använda de möjligheter att ingripa med tvång mot unga narkotikamissbrukare som barnavårdslagen ger. Det torde kunna konsta-

teras att någon påvisbar ändring i fråga om barnavårdsnämndernas praxis i förevarande avseende inte skett sedan uttalandet gjordes. Utskottet anser mot denna bakgrund att det i barnavårdslagen snarast bör inskrivas en klart preciserad vårdskyldighet gentemot narkomanerna. Socialutredningen kommer visserligen att senare i år avge ett betänkande i vilket kommer att tas upp frågan om en avvägning mellan frihet och tvång på socialvårdsområdet. De förslag, som utredningen skall framlägga, torde emellertid inte komma att leda till lagstiftning förrän om flera år, och utskottet kan därför inte acceptera att en effektiv lagstiftning skjuts på framtiden under hänvisning till socialutredningens arbete. Även då det gäller vuxna narkomaner bör samhällets vårdskyldighet klarare fastslås än vad som f. n. görs. Förslag i nu angivna hänseenden bör snarast föreläggas riksdagen. Utskottet vill här tillägga att senast i samband med behandlingen av socialutredningens förslag möjligheterna att åstadkomma likartade lagregler för nykterhetsvård och narkomanvård ingående bör prövas.

Då det gäller — — — (= utskottet) — — — tillfället befinner sig.

Som även framhålls — — — (= utskottet) — — — håll är otillräckligt. Ett accepterande av förslaget i propositionen om statsbidrag till social jourverksamhet under en försöksperiod bör kunna ge en viss stimulerande effekt. Då det gäller formerna för jourverksamheten bör nämligen enligt vad som förordas i propositionen och till vilket utskottet ansluter sig försöken kunna omfatta direkt uppsökande verksamhet.

Beträffande den i — — — (= utskottet) — — — erfordras för forskningen. Utskottet vill därjämte påpeka nödvändigheten av att socialstyrelsen gör en kontinuerlig uppföljning och utvärdering av behandlingsresultaten inom olika former av narkomanvård.

Mot bakgrund av vad utskottet ovan förordat beträffande vårdskyldigheten och om utvärdering av behandlingsresultaten inom narkomanvården — vilket i anledning av motionen 1973:1976 bör ges Kungl. Maj:t till känna — anser sig utskottet kunna godkänna vad i propositionen förordats rörande grunder för ökade bidrag till vård av narkotikamissbrukare m. m. Beträffande de ändrade grunderna för bidrag till driften av behandlingshem vill utskottet göra det förtydligandet att bidragshöjningen självfallet bör avse även inackorderinghem. Statsbidrag till kommuns kostnad för vård i enskilt hem av narkotikamissbrukare skall enligt propositionen kunna utgå beträffande missbrukare som efter vård på institution eller efter bedömning av vårdcentral anses bäst kunna övervinna sitt missbruk i en sådan vårdform. Enligt utskottets mening kan det finnas anledning medge att statsbidrag för vård av missbrukare, som inte varit intagen på institution, får utgå även i andra fall än då placeringen i enskilt hem skett efter bedömning av vårdcentral. Det finns ju i landet endast ett fåtal vårdcentraler. Kungl. Maj:t eller, efter Kungl. Maj:ts bemyndigande, socialstyrelsen bör göra de närmare ställningstagandena härvidlag.

dels att utskottet under 1 bort hemställa

1. att riksdagen

- a) med bifall till Kungl. Maj:ts förslag i propositionen 1973: 115 godkänner vad i statsrådsprotokollet över socialärenden och av utskottet förordats rörande grunder för ökade bidrag till vård av narkotikamissbrukare m. m.,
- b) i anledning av motionen 1973: 1976 i motsvarande del ger Kungl. Maj:t till känna vad utskottet anfört beträffande frågan om samhällets vårdskyldighet och om utvärdering av behandlingsresultaten inom narkomanvården,

2. beträffande frågan om utredning rörande barnavårdsnämndernas verksamhet av herrar Carlshamre (m) och Åkerlind (m) som anser

dels att den del av utskottets yttrande på s. 6 som börjar med »Utskottet vill med» och slutar med »om barnavårdsnämndernas verksamhet» bort ha följande lydelse:

Enligt 4 § barnavårdslagen ankommer det på länsstyrelserna att noga följa tillämpningen av lagen samt tillse att barnavården ordnas och handhas ändamålsenligt. Vidare har socialstyrelsen enligt 5 § samma lag att följa barnavårdsverksamheten i riket och att genom råd och anvisningar verka för att den ordnas och utvecklas ändamålsenligt. Utskottet vill i samband härmed nämna att socialstyrelsen år 1969 utgivit råd och anvisningar rörande barnavårdslagen. Beträffande intensifierat samarbete mellan barnavårdsnämnd, skola och polis har ett särskilt cirkulär (1970: 513) utfärdats, och socialstyrelsen och rikspolisstyrelsen har gett ut råd och anvisningar i ämnet. Chefen för justitiedepartementet har i propositionen aviserat en särskild undersökning huruvida intentionerna bakom nämnda cirkulär realiserats i praktiken. Vad som sagts hindrar inte att det kan finnas skäl att ta upp till övervägande frågan om det är motiverat att utfärda ytterligare anvisningar som kan vara vägledande för barnavårdsnämndernas och de anställda tjänstemännens handlande. Särskilt kan detta vara nödvändigt med tanke på den tid som förflutit sedan nämnda råd och anvisningar utfärdades och de förändringar som skett sedan dess.

Som framhålls i motionen har från olika håll allvarlig kritik riktats mot vissa barnavårdsnämnder. I anslutning härtill bör erinras om ett uttalande av brottskommissionen av innehåll att det är helt oacceptabelt att öldrickande, sniff och haschrökning inte bara tillåts utan i vissa fall underlättas i kommunala ungdomslokaler (prop. s. 151). Uttalandet innebär ett konstaterande att de nämnda missförhållandena kan föreligga i enskilda kommuner. Utskottet anser mot bakgrund av det sagda att det kan vara motiverat att göra en kartläggning av hur barnavårdslagen i praktiken tillämpas och på grundval härav utvärdera huruvida barna-

vårdsnämndernas verksamhet står i överensstämmelse med intentionerna i barnavårdslagen. Utredningen — som givetvis inte skall inriktas på att bedöma hur de enskilda kommunala tjänstemännen fullgör sina åligganden — bör kunna bli av betydelse vid utarbetandet av nya råd och anvisningar från socialstyrelsen rörande barnavården. Beroende på resultatet av utredningen kan denna också få betydelse för länsstyrelsernas skyldighet enligt barnavårdslagen att tillse att barnavården ordnas och handhas ändamålsenligt. I enlighet med det anförda tillstyrker utskottet yrkandet i motionen 1973: 1976 om en utredning rörande barnavårdsnämndernas verksamhet.

dels att utskottet under 3 bort hemställa

3. att riksdagen med bifall till motionen 1973: 1976 i motsvarande del hos Kungl. Maj:t hemställer att socialstyrelsen ges i uppdrag att skyndsamt utreda huruvida barnavårdsnämndernas verksamhet står i överensstämmelse med intentionerna i barnavårdslagen.